

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **A. Ch.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Václavské nám. 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2009, č. j. MV-14180-114/OAM-2008, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 Ca 142/2009 – 37,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 Ca 142/2009 – 37 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

Policie České republiky, oblastní ředitelství služby cizinecké policie Praha, Inspektorát cizinecké policie Praha rozhodnutím z 22. 9. 2008, č. j. CPPH-7907/ČJ-2008-60-KP, uložila žalobci správní vyhoštění společně s dobou 5 let, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky. Uvedené rozhodnutí nabylo právní moci 20. 1. 2009 poté, co rozhodnutím z 15. 1. 2009, č. j. CPR-14449/ČJ-2008-9CPR-V243 Policie České republiky, služba cizinecké policie, ředitelství služby cizinecké policie, zamítla odvolání žalobce.

V souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění ministerstvo vnitra (dále též „stěžovatel“) rozhodnutím z 5. 5. 2009, č. j. MV-14180-114/OAM-2008 uložilo žalobci povinnost uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním v částce 43.294 Kč; toto rozhodnutí nabylo právní moci dnem 15. 5. 2009. Stěžovatel v odůvodnění poukázal na ustanovení § 119 odst. 5 zákona 4. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, jímž se řídí vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatel konstatoval, že samotná nevykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění cizince nemá a nemůže mít vliv na plnění povinnosti úhrady nákladů správního vyhoštění podle § 123 odst. 6 zákona o pobytu cizinců.

Městský soud v Praze (dále též jen „*městský soud*“) rozsudkem z 29. 11. 2012, č. j. 7 Ca 142/2009 - 37, rozhodnutí stěžovatele zrušil, věc vrátil k dalšímu řízení (výrok I.) a současně rozhodl o nákladech řízení (výrok II.).

Městský soud nejprve konstatoval, že napadené rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, může být přezkoumáváno jen v mezích žalobních námitek. Přesto však zohlednil usnesení Městského soudu v Praze z 6. 3. 2012, č. j. 10 A 280/2011 - 221, ze kterého vyplynulo, že rozhodnutí z 22. 9. 2009, č. j. CPPH-7907/ČJ-2008-60-KP, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, bylo následně zrušeno novým rozhodnutím podle § 101 písm. e) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v návaznosti na § 122 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb. Městský soud je toho názoru, že pakliže se náklady správního vyhoštění hradí primárně z jistoty, následně z prostředků cizince, pak je zcela zřejmé, že nedojde-li ke správnímu vyhoštění, nelze ukládat povinnost platit náklady spojené se správním vyhoštěním. Městský soud proto žalované rozhodnutí zrušil, když uzavřel, že neexistuje-li správní vyhoštění, žádné náklady správního vyhoštění existovat nemohou.

II. Kasační stížnost

Proti rozsudku Městského soudu v Praze podal stěžovatel kasační stížnost. Podle stěžovatele městský soud rozhodl v rozporu se zákonem i konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel shrnul, že cizinec byl zajištěn v souladu se zákonnými podmínkami § 124 zákona o pobytu cizinců, zákonnost zajištění cizince nebyla zpochybněna a zajištění nebylo zrušeno soudem. Příslušný správní úřad následně vydal rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce, které nabylo právní moci dne 20. 1. 2009. Na základě těchto skutečností přistoupil poté stěžovatel k vymáhání nákladů spojených se správním vyhoštěním a vydal napadené rozhodnutí. Stěžovatel poukázal na to, že až 27. 7. 2011 bylo vydáno nové rozhodnutí podle § 101 písm. e) správního řádu ve spojení s § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, kterým byla zrušena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Podle názoru stěžovatele však městský soud z této skutečnosti učinil nesprávné závěry, neboť v případě aplikace ustanovení § 101 písm. e) správního řádu nejde o zrušení pravomocného rozhodnutí s účinky „*ex tunc*“, ale naopak o nové posouzení pravomocně rozhodnuté věci za změny výchozích podmínek a tedy o rozhodnutí s účinky „*ex nunc*“. Stěžovatel poukázal na to, že § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců vyžaduje existenci nové skutečnosti. Na předchozí pravomocné rozhodnutí o správním zajištění či o správním vyhoštění nemá nové rozhodnutí vliv. Zásadní rozpor s § 75 odst. 1 s. ř. s. poté stěžovatel spatřuje v názoru městského soudu, že není-li správního vyhoštění, není ani nákladů, neboť zohlednění nových skutečností – vydání nového rozhodnutí – odporuje právnímu a skutkovému stavu v době vydání napadeného rozhodnutí. Stěžovatel poukázal na názor Nejvyššího správního soudu z 20. 10. 2009, č. j. 2 As 32/2009 - 63, podle kterého nelze-li vykonat rozhodnutí o správním vyhoštění, nemůže to mít vliv na rozhodnutí o povinnosti uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním.

Stěžovatel se rovněž neztotožnil ani se závěry, který městský soud dovodil z rozsudků Nejvyššího správního soudu, poukázal přitom na jejich nesprávný výklad a význam na projednávanou věc. Podle stěžovatele se soud nevypořádal s důkazem emailovou korespondencí přítelkyně žalobce se stěžovatelem, v níž je zachycena vůle žalobce náhradu nákladů uznat a částku uhradit, z čehož podle stěžovatele vyplývá vědomí žalobce o povinnosti platit náklady spojené se správním vyhoštěním.

Stěžovatel je názoru, že rozhodl na základě platného a účinného zákona, respektoval jeho znění, smysl a účel, úmysl zákonodárce a jeho závěry vycházejí z obsahu spisu. Městský soud podle stěžovatele rozhodl v rozporu s § 75 odst. 1 s. ř. s. a též nesprávně v rozporu

pokračování

s rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu, když nesprávně konstatoval, že pokud nedojde ke správnímu vyhoštění, nelze ukládat povinnost platit náklady spojené se správním vyhoštěním. K výroku II. rozsudku stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodl o povinnosti žalobce vrátit stěžovateli zaplacenou náhradu nákladů řízení.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

V projednávané věci je stěžejní otázkou, jaký vliv měla za uvedených okolností v řízení o žalobě proti rozhodnutí stěžovatele o úhradě nákladů správního vyhoštění ta skutečnost, že „podkladové“ rozhodnutí o správním vyhoštění bylo po nabytí právní moci žalobou napadeného rozhodnutí zrušeno novým rozhodnutím za podmínek nezbytných k odstranění tvrdosti správního vyhoštění podle § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců.

Soudy v řízení ve věcech žaloby proti rozhodnutí správního orgánu posuzují eventuální nezákonnost správního rozhodnutí nebo vady předchozího řízení; je-li žaloba důvodná, soud napadené rozhodnutí zruší (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Dále podle § 75 odst. 1 s. ř. s. platí, že soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu; podle § 75 odst. 2 s. ř. s. napadené výroky rozhodnutí přezkoumá v mezích žalobních bodů.

Žaloba k městskému soudu proti rozhodnutí o úhradě nákladů spojených se správním vyhoštěním napadla v roce 2009; žalobce v ní tehdy namítl, že rozhodnutí o správním vyhoštění prozatím není vykonatelné, neboť proti němu podal žalobu, a též, že lze po něm požadovat pouze ty náklady, které byly v souvislosti se správním vyhoštěním vynaloženy účelně. V souladu se zásadami dispozitivnosti a koncentrace soudního řízení správního bylo úkolem městského soudu za skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí přezkoumat napadené rozhodnutí pouze v těchto bodech.

Jakkoli by se to jevilo příhodné vzhledem k podkladové povaze rozhodnutí o správním vyhoštění pro rozhodnutí o úhradě nákladů spojených se správním vyhoštěním, ani skutečnost, že rozhodnutí o správním vyhoštění nemohlo být vykonáno (žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal správní žalobu, která má s ohledem na § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odkladný účinek), nemohla být zákonnou překážkou pro rozhodnutí stěžovatele o úhradě nákladů spojených se správním vyhoštěním (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 20. 10. 2009, č. j. 2 As 32/2009 - 63). Ač tedy spolu rozhodnutí o správním vyhoštění cizince a o úhradě nákladů spojených se správním vyhoštěním úzce souvisejí, žádná zákonná překážka nebrání jejich vzájemně na sobě nezávislému soudnímu přezkumu.

Obdobný vztah rozhodnutí o úhradě nákladů spojených se správním vyhoštěním a rozhodnutím o zajištění cizince přezkoumal Nejvyšší správní soud např. v rozsudku z 14. 11. 2008, č. j. 2 As 30/2008 - 61. V uvedené věci shledal kasační soud pochybení stěžovatele a též městského soudu, kteří rozhodovali o nákladech vyhoštění a o žalobě proti napadenému rozhodnutí o úhradě nákladů už za situace, kdy rozhodnutí o zajištění cizince, o které se napadené rozhodnutí opíralo, bylo ještě dříve pravomocně zrušeno pro rozpor se zákonem a nebylo tak lze náklady zajištění, které ve svém souhrnu tvoří jediné náklady správního vyhoštění, uložit k úhradě.

O takovou situaci však v projednávané věci vůbec nejde. Ze správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že v době vydání napadeného rozhodnutí bylo pravomocně

rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce (rozhodnutím č. j. CPPH-7907/ČJ-2008-60-KP z 22. 9. 2008, právní moc 20. 1. 2009); stěžovatel řízení ve věci úhrady nákladů správního vyhoštění poté pravomocně skončil dne 15. 5. 2009, čili téměř o 2 roky dříve, než bylo dne 27. 7. 2011 vydáno nové rozhodnutí č. j. CPR-5426-3/ČJ-2011-009CPR-C220 podle § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, jímž bylo zrušeno předchozí rozhodnutí o správním vyhoštění. Podle Nejvyššího správního soudu ostatně ani účelem nového rozhodnutí nemohlo být napravit nezákonnost předchozího rozhodnutí o správním vyhoštění; policie coby důvod pro odstranění tvrdosti správního vyhoštění naopak zohlednila až po právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění nově vyvstalou existenci zájmu, který převážila nad zájmem, pro nějž bylo vydáno původní rozhodnutí o správním vyhoštění cizince.

Přes výše vytýčené meze soudního přezkumu městský soud shledal nezákonnost rozhodnutí o úhradě nákladů správního vyhoštění z 5. 5. 2009, přestože rozhodnutí o správním vyhoštění bylo zrušeno až v roce 2011 ve fázi řízení o žalobě proti rozhodnutí stěžovatele o povinnosti uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním.

Soud tedy nepostupoval v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s., a když při přezkumu překročil i rámec žalobních bodů a o věci rozhodl na základě skutečností ex offio zjištěných v průběhu řízení před soudem, nepostupoval ani v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. Potřebu průlomu do těchto zásad přitom Nejvyšší správní soud ve věci neshledal. Řešení procesní situace ve vztahu k žalobou napadenému správnímu rozhodnutí stěžovateli totiž poskytuje správní řád jako důvod obnovy řízení podle § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu (zrušení rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno).

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud se závěrem městského soudu neztotožnil, shledal kasační stížnost důvodnou, a proto rozsudek městského soudu zrušil a vrátil tomuto soudu věc k dalšímu řízení. V dalším řízení je Městský soud v Praze vázán výše vyloženým právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Městský soud v Praze v novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravně prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 4. prosince 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu